

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 298
Tarih: 10-03-2010

TÜRKİYE MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tarihi “Sinop Cezaevi”nin, “Sabahattin Ali Müzesi” olmasına yönelik
Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir.

Gereğini arz ederim. 10.03.2010

Şerafettin HALİS

Şerafettin HALİS
Tunceli Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Yakın Komisyon				
Genel Komisyon		Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor		
Tarih: 23 Mart 2010		F. No: 2/638		
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen. Sek.
<i>SL</i>	<i>KLLH</i>	<i>SL</i>	<i>SL</i>	<i>SL</i>
BAŞKAN		<i>SL</i>		

GENEL GEREKÇE

Sabahattin ALİ, 25 Şubat 1907'de Edirne Vilayeti'nin Gümülcine Sancağı'na bağlı Eğridere ilçesinde doğar.

"Kuyucaklı Yusuf" (1937), "İçimizdeki Şeytan" (1940), "Kürk Mantolu Madonna" (1943) adlı romanları, "Değirmen" (1935), "Kağrı" (1936), "Ses" (1937), "Yeni Dünya" (1943), "Sırça Köşk" (1980) adlı öykü kitapları, şiirlerinin toparlandığı "Dağlar ve Rüzgâr", "Kurbağanın Serenadı", "Öteki Şiirler" ile "Esirler" (1966) adlı bir oyunu yayımlanmış aydın ve yazardır.

Özgür düşüncesiyle, roman ve öykülerindeki Türkiye insanına yaklaşımıyla, edebiyata yeni bir boyut getirmiştir.

Atatürk'ü eleştirdiği gerekçesiyle **1932** yılında tutuklanır; bir yıl hapse mahkûm olur. Konya ve Sinop Cezaevlerinde yattıktan sonra af yasasıyla serbest kalır.

1948 yılında, sürekli izlendiği nedeniyle tüm işlerini bırakarak kamyonculuk yapmaya başlar. Birkaç ay sonra da Kırklareli üzerinden Bulgaristan'a geçmek isterken öldürülür.

Ölümüne ilişkin çeşitli görüşler bulunmaktadır. Bazı araştırmacılara göre kendisine kılavuzluk eden **Ali ERKEKİN** adlı ajan kaçakçı tarafından jandarma karakoluna teslim edilir ve sonra öldürülür. Mezarının nerede olduğu ise bilinmemektedir

ALİ'yi öldürdüğü iddia edilen ajan **Ali ERTEKİN**, dört yıla hüküm giyerse de birkaç hafta sonra çıkartılan aftan yararlanarak serbest kalır.

Demokrat Parti milletvekili ve Başbakan yardımcısı **Samed AĞAOĞLU**, **1992'de** yayımlanan günlüğünde, "**Dün Menderes Sabahattin Ali'nin hükümetçe öldürüldüğünü söyledi**" diye yazar.

Albay **Talat TURHAN** da, bir polis yetkilisinin kendisine, "**ALİ, sınırdan Kırklareli'ye getirildiğinde sorguya çekildi. Konuşmadığı için sıkıştırıldı ve bu sıkıştırma sırasında öldü. Hem de inleyerek kollarımda can verdi...**" dediğini anlatır.

Kurulduğu günden kapandığı güne kadar Sinop Cezaevinde binlerce mahkûm geçmiş ve bunlar arasında Türkiye'nin önemli aydınları, yazarları, sanatçıları da haklı ya da haksız bir şekilde yer almışlardır.

Sabahattin ALİ Sinop Cezaevinde yatmakta iken yazmış olduğu, daha sonra bestelenmiş olan “**Aldırma gönöl aldırma**” şiiri adeta **Sabahattin ALİ**’yi “**Sinop Cezaevi**” ile özdeş hale getirmiştir.

Bu tarihi cezaevinin “**Sabahattin ALİ Müzesi**” yapılması, **Sabahattin ALİ** şahsında sanata, tüm aydınlara, sanatçılara, yazarlara, özgürlüklere ve insan haklarına duyulan saygının bir gereği olacaktır.

Bir başka yanıyla, geçmişte yapılan haksızlıkların giderilmesine yetmese bile, gelecekte benzer haksızlıkların yaşanmamasına bir vesile olacaktır.

Tarihi Sinop Cezaevinin müzeler kanunu ve prosedürü dâhilinde “**Sabahattin ALİ Müzesi**” yapılması demokrasinin ihtiyacına da cevap olacaktır.

**TARİHİ SİNOP CEZAEVİNİN “SABAHATTİN ALİ MÜZESİ”
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- Tarihi Sinop Cezaevi “ Sabahattin ALİ Müzesi” yapılmıştır.

Madde 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Dr. İrfan NEZİROĞLU
Kanunlar ve Kararlar Müdürü